

RIKSDAGENS SVAR 146/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till kollektivtrafiklag och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till kollektivtrafiklag och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den (RP 110/2009 rd).

Beredning i utskott

Kommunikationsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KoUB 18/2009 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att kollektivtrafiken görs attraktivare och att kollektivåkandet ökas kraftigt genom bättre biljettsystem, en samordnad service, högre servicenivå och tillförlitligare transporter.

Särskilt stödet för kollektivtrafiken i de stora stadsregionerna måste höjas så att det motsvarar dessa regioners betydande utmaningar när det gäller att förbättra kollektivtrafiken och uppnå de formulerade miljömålen för trafiken.

2. Riksdagen förutsätter att uppföljningen av hur lagen fungerar och vilka effekter den har är heltäckande och att även trafikidkarnas synpunkter och praktiska erfarenheter beaktas. Kommunikationsministeriet ska före utgången av 2012 lämna en utredning till kommunikationsutskottet om hur lagen fungerar och om dess konsekvenser.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Kollektivtrafiklag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på yrkesmässig persontransport på väg med buss när transporten bedrivs som kollektivtrafik, om inte något annat

följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70, nedan *trafikavtalsförordningen*, eller av andra gemenskapsförordningar. Bestämmelserna i 2 § 1 och 10 punkten, 3—7 §, 8 § 1 mom., 9 § 1 och 2 mom., 47 och 48 §, 49 § 2 mom., 52 §, 53 § 3 mom. samt 57 och 58 § tillämpas

också på kollektivtrafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen. Bestämmelserna i 2 § 11 och 12 punkten, 14 §, 6 kap. och 53 § 2 mom. tillämpas enbart på kollektivtrafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen.

Med yrkesmässig persontransport avses transport av personer mot ersättning i avsikt att idka näring eller skaffa försörjning eller förvärva inkomst på något annat sätt såsom huvudsyssla eller bisyssla eller annars vid sidan om annan näring.

Bestämmelserna i 2 § 1 och 11 punkten, 3—7 och 14 §, 6 kap. och 57 § tillämpas även på spårtrafik.

Bestämmelserna i 4 § tillämpas även på flygtrafik.

Bestämmelserna i 52 § tillämpas på yrkesmässig godstransport på väg med buss.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *kollektivtrafik* allmänt tillgänglig eller beställningsbar, för transport av flera människor avsedd

a) yrkesmässig busstrafik, oavsett om trafiken bedrivs på marknadsvillkor eller enligt trafikavtalsförordningen,

b) spårtrafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen,

2) *trafik på marknadsvillkor* annan busstrafik än sådan som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen,

3) *beställningstrafik* trafik på marknadsvillkor som bedrivs endast på beställning på det sätt som beställaren bestämmer,

4) *linjebaserad trafik* trafik på marknadsvillkor som är regelbunden, vars tjänster kan anlitas allmänt och i fråga om vilken tillståndsmyndigheten fastställer ändpunkterna för rutten, hållplatserna eller de viktigaste hållplatserna och tidtabellen,

5) *anropsstyrd kollektivtrafik* trafik på marknadsvillkor som bedrivs lokalt eller regionalt och är av fortgående karaktär och som alltid ska beställas på förhand och vars rutt och tidtabell

bestäms på basis av dessa förbeställningar och med hjälp av samordning av beställda transporter; med samordning av transporter avses att minst tre förbeställda transporter kombineras till en rutt,

6) *förordningen om gemenskapens internationella trafik* rådets förordning (EEG) nr 684/92 om gemensamma regler för internationell persontransport med buss,

7) *förordningen om gemenskapens cabotage-trafik* rådets förordning (EG) nr 12/98 om villkoren för att transportföretag skall få utföra nationella persontransporter på väg i en annan medlemsstat än den där de är hemmahörande,

8) *direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter* rådets direktiv 96/26/EG om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransporter på väg och om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörers etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter,

9) *Interbusöverenskommelsen* den överenskommelse som avses i rådets beslut 2002/917/EG om ingåendet av Interbusöverenskommelse om tillfällig internationell persontransport med buss,

10) *trafikansvarig* en person som en juridisk person har föreslagit för uppdraget och som den behöriga myndigheten har godkänt och som ansvarar för att trafiken bedrivs i enlighet med lagen, yrkeskunnigt och omsorgsfullt och i övrigt på ett tillbörligt sätt samt som företräder företaget vid kontakter till de myndigheter som avses i denna lag och reellt och varaktigt leder företagets trafikverksamhet,

11) *koncessionsavtal* i 5 § 6 punkten i lagen om offentlig upphandling (348/2007) definierad tjänstekoncession.

3 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att utveckla kollektivtrafiken så att människorna i hela landet har tillgång till sådana nödvändiga kollektivtrafiktjänster som svarar mot människornas dagliga behov

av att förflytta sig. Målet är dessutom att trafiken i och mellan rikligt befolkade stadsregioner ska ha en så hög nivå på servicen att andelen för det kollektiva färd sättet ökar.

4 §

Bestämmande av nivån på servicen i kollektivtrafiken

De myndigheter som avses i 14 § 1 mom. är skyldiga att bestämma nivån på servicen i kollektivtrafiken inom sitt behörighetsområde. Kommunikationsministeriet bestämmer nivån på servicen i trafiken på riksnivå. När nivån på servicen bestäms ska behoven hos olika befolkningsgrupper beaktas.

När myndigheterna bereder bestämmandet av nivån på servicen ska de till behövliga delar samarbeta sinsemellan samt med kommunerna och förbunden på landskapsnivå. Den angivna nivån på servicen gäller en viss tid.

5 §

Ansvar för planeringen av kollektivtrafiken

Trafikidkarna ansvarar för planeringen av trafiken på marknadsvillkor.

De behöriga myndigheterna ansvarar för bestämmandet av tjänsterna när det gäller trafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen. Ansvar för planeringen av rutten och tidtabeller i den nämnda trafiken kan bäras av trafikidkarna eller myndigheterna eller delas av dem. Trafikidkarna ansvarar för planeringen av trafikproduktionen.

6 §

Principer för myndigheternas trafikplanering

De behöriga myndigheterna ska planera kollektivtrafiktjänsterna i första hand som regionala helheter i syfte att åstadkomma ett välfungerande kollektivtrafiknät. Trafikbehoven och trafiktjänsterna ska om möjligt samordnas vid planeringen. Olika befolkningsgruppers, såsom barns, ungas, kvinnors, mäns, äldre personers

och handikappades, behov ska beaktas. När myndigheterna planerar kollektivtrafiken ska de samarbeta med varandra och med andra kommuner.

7 §

Samarbete mellan trafikidkare

I rådets förordning (EG) nr 169/2009 om tillämpning av konkurrensregler på transporter på järnväg, landsväg och inre vattenvägar finns bestämmelser om samarbete mellan trafikidkare.

2 kap.

Tillståndspliktig trafik

8 §

Behov av tillstånd

Det krävs trafiktillstånd för yrkesmässig persontransport på väg med buss.

Utan trafiktillstånd får dock interna persontransporter utföras med en buss som innehas av en koncern eller en jämförbar sammanslutning, en kommun, en samkommun eller en sammanslutning där en kommun har bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997).

9 §

Tillstånd och handlingar som berättigar till att bedriva trafik

Yrkesmässig persontransport på väg med buss mot ersättning är tillåten på basis av ett kollektivtrafiktillstånd, tillstånd för linjebaserad trafik eller tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik. Bestämmelser om bedrivande av trafik med stöd av ett avtal med en myndighet finns i trafikavtalsförordningen. Bestämmelser om bedrivande av internationell trafik finns i förordningen om gemenskapens internationella trafik, Interbusöverenskommelsen och i bilaterala avtal. Bestämmelser om bedrivande av cabotagetrafik

finns i förordningen om gemenskapens cabotage-
trafik.

Ett kollektivtrafiktillstånd berättigar till att
med buss bedriva i trafikavtalsförordningen av-
sedd trafik enligt avtal med den behöriga myn-
digheten, en kommun eller samkommun samt
beställningstrafik i hela landet med undantag för
landskapet Åland. Vid bedrivande av beställ-
ningstrafik får dock inte körningar från taxi-
stationer tas emot.

Ett tillstånd för linjebaserad trafik berättigar
till att bedriva linjebaserad trafik med buss.

Ett tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik
berättigar till att bedriva anropsstyrd kollektiv-
trafik med buss. Den som bedriver anropsstyrd
kollektivtrafik får inte ta emot körningar från
taxistationer och utan förbeställning inte heller
på busshållplatser eller erbjuda körningar på of-
fentlig plats, såsom exempelvis framför hotell
eller restauranger.

3 kap.

Behöriga myndigheter

10 §

Myndighet som beviljar kollektivtrafiktillstånd

Länsstyrelsen i det län där sökanden har sin
hemort beviljar kollektivtrafiktillstånd på ansö-
kan.

Om sökanden inte har hemort i Finland, bevil-
jas kollektivtrafiktillståndet av länsstyrelsen i
Södra Finlands län.

11 §

Behöriga myndigheter och organ enligt direkti- vet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter

I denna paragraf bestäms om de myndigheter
och organ som utfärdar de intyg eller andra
handlingar som avses i artiklarna 8—10 i direk-
tivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transpor-
ter till dem som ämnar bedriva persontrafik på
väg i någon annan stat som hör till Europeiska
ekonomiska samarbetsområdet än Finland.

Ett sådant intyg över gott anseende som avses
i artikel 8 i direktivet om rätt att yrkesmässigt
bedriva transporter utfärdas av polisen på hem-
orten. Ett sådant intyg över solvens som avses i
artikel 9 utfärdas av ett kreditinstitut eller av en
revisor eller revisionssammanslutning som Cen-
tralhandelskammaren eller en handelskammare
har godkänt. Den länsstyrelse som beviljar kol-
lektivtrafiktillståndet utfärdar ett sådant intyg
över yrkesskicklighet som avses i artikel 10 i di-
rektivet till dem som före den 2 oktober 1999
första gången har fått rätt att bedriva persontra-
fik. I övriga fall utfärdas det ovan nämnda inty-
get av Fordonsförvaltningscentralen.

12 §

Myndigheter som beviljar tillstånd för linjebase- rad trafik

Tillstånd för linjebaserad trafik beviljas av
den länsstyrelse inom vars behörighetsområde
rutten finns. Om linjens rutt omfattar flera än en
länsstyrelses behörighetsområde, beviljas till-
ståndet av den länsstyrelse på vars område den
längsta sträckan av rutten finns.

Tillstånd för linjebaserad trafik som bedrivs
enbart i Björneborg, Hyvinge, Imatra, Joensuu,
Jyväskylä, Kajana, Karleby, Kemi, Kotka,
Kouvola, Kuopio, Nyslott, Raumo, Riihimäki,
Rovaniemi, Salo, S:t Michel, Seinäjoki, Tam-
merfors, Uleåborg, Vasa, Villmanstrand eller
Åbo beviljas av den behöriga kommunala myn-
digheten. Tillstånd för linjebaserad trafik som
bedrivs enbart inom det område som kommuner-
na Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kervo, Kyrk-
slätt och Vanda bildar beviljas av samkommun-
en Helsingforsregionens trafik.

Tillstånd för linjebaserad trafik som bedrivs
enbart inom det område som kommunerna Art-
sjö, Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Hä-
meenkoski, Kärkölä, Lahtis, Nastola, Orimatti-
la, Padasjoki och Sysmä bildar beviljas av den
behöriga myndigheten i Lahtis stad. Tillstånd för
linjebaserad trafik som bedrivs enbart inom det
område som kommunerna Hattula, Janakkala
och Tavastehus bildar beviljas av den behöriga
myndigheten i Tavastehus stad.

Den behöriga kommunala myndigheten får ta ut en avgift för handläggningen av tillståndet för linjebaserad trafik. Avgiftsgrunden ska i tillämpliga delar motsvara principerna i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Närmare föreskrifter som avgiftsgrunderna utfärdas genom en taxa som kommunen godkänner.

13 §

Myndigheter som beviljar tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik

Tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik beviljas av den länsstyrelse inom vars behörighetsområde trafikens verksamhetsområde finns. Om trafikens verksamhetsområde finns inom flera än en länsstyrelses område, beviljas tillståndet av den länsstyrelse inom vars område största delen av verksamhetsområdet finns.

Tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik som bedrivs enbart inom området för de kommuner som nämns i 12 § 2 och 3 mom. beviljas av den behöriga kommunala myndigheten. Tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik som bedrivs enbart inom behörighetsområdet för samkommunen Helsingforsregionens trafik beviljas av samkommunen.

Den behöriga kommunala myndigheten får ta ut en avgift för handläggningen av tillståndet för anropsstyrd kollektivtrafik. Avgiftsgrunden ska i tillämpliga delar motsvara principerna i lagen om grunderna för avgifter till staten. Närmare föreskrifter som avgiftsgrunderna utfärdas genom en taxa som kommunen godkänner.

14 §

Behöriga myndigheter enligt trafikavtalsförordningen och deras samarbete samt beslut om tillämpning av trafikavtalsförordningen

I Finland är länsstyrelserna och de kommunala myndigheter som nämns i 12 § 2 och 3 mom. sådana behöriga vägtrafikmyndigheter som avses i trafikavtalsförordningen. Den inbördes behörighetsfördelningen mellan myndigheterna

följer 12 och 13 §, dock så att trafiktjänster som ordnas av den behöriga kommunala myndigheten i en obetydlig omfattning får sträcka sig utanför dess egentliga behörighetsområde. Behörig i ärenden som gäller järnvägstrafik är kommunikationsministeriet och, inom sitt behörighetsområde, samkommunen Helsingforsregionens trafik. Behöriga i ärenden som gäller annan spårtrafik är de kommunala myndigheter som nämns i 12 § 2 och 3 mom. inom sitt behörighetsområde.

De allmänna bestämmelser som avses i artikel 3.2 i trafikavtalsförordningen utfärdas genom förordning av statsrådet när de avser den allmänna trafikplikten med syfte att fastställa högsta taxa för samtliga eller för vissa grupper av passagerare. I artikel 4.1—4.3 i trafikavtalsförordningen bestäms om det obligatoriska innehållet i de allmänna bestämmelserna. I artikel 6 i trafikavtalsförordningen bestäms om de ersättningar som ska betalas enligt de allmänna bestämmelserna.

När de behöriga myndigheter som avses i 1 och 2 mom. tillämpar trafikavtalsförordningen ska de till behövliga delar samarbeta med varandra.

De myndigheter som avses i 1 mom. fattar beslut om att ordna kollektivtrafiktjänsterna inom sitt behörighetsområde eller inom en del av det i enlighet med trafikavtalsförordningen. Myndigheterna ska tillämpa trafikavtalsförordningen i enlighet med artikel 1.1 första stycket för att se till att det tillhandahålls tjänster av allmänt intresse som är bland annat tätare, säkrare, av bättre kvalitet eller förmånligare än vad enbart den fria marknaden skulle kunna erbjuda.

15 §

Myndigheter enligt förordningen om gemenskapens internationella trafik

Behöriga myndigheter enligt förordningen om gemenskapens internationella trafik är i Finland kommunikationsministeriet, som även tar emot de anmälningar som avses i artikel 2.3 i förordningen och utfärdar de certifikat som avses i artikel 13.1 och 13.3, samt Fordonsförvalt-

ningscentralen och länsstyrelserna av vilka trafikidkarna får de handlingar som avses i artikel 11.4. Polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet är de behöriga kontroll- och tillsynsmyndigheter som avses i artiklarna 14 och 15.

Länsstyrelsen i det län där sökanden har sin hemort är behörig att bevilja i artikel 3 a i förordningen avsedda gemenskapstillstånd samt återkalla och återta tillstånden i enlighet med artikel 16.1 och 16.3.

I artiklarna 6—9 i förordningen avsedd myndighet som beviljar tillstånd för regelbunden trafik är den länsstyrelse inom vars område rutten finns. Om linjens rutt finns inom flera än en länsstyrelses behörighetsområde, beviljas tillståndet av den länsstyrelse inom vars område den längsta sträckan av rutten finns.

16 §

Myndigheter enligt förordningen om gemenskapens cabotagetrafik

I Finland är Fordonsförvaltningscentralen behörig myndighet enligt förordningen om gemenskapens cabotagetrafik.

Polisen är den kontrollmyndighet som avses i artiklarna 5 och 6 i förordningen. Polisen är även behörig att återta sådana förfalskade handlingar som avses i artikel 11.3.

17 §

Myndigheter enligt Interbusöverenskommelsen

Det kontrolldokument för avreglerad tillfällig trafik som avses i artikel 6 i Interbusöverenskommelsen utfärdas i Finland av Fordonsförvaltningscentralen. I Finland är Kommunikationsministeriet den behöriga myndighet som beviljar transporttillstånd och som avses i artikel 15 i överenskommelsen. Polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet är sådana kontrollmyndigheter som avses i artikel 18 i överenskommelsen.

18 §

Myndigheter enligt bilaterala avtal

Fordonsförvaltningscentralen beviljar transporttillstånd för sådan tillfällig internationell persontransport med buss utomlands som baserar sig på ett bilateralt avtal mellan Finland och någon annan stat. Kommunikationsministeriet beviljar övriga på bilaterala avtal baserade tillstånd för rutter som överskrider riksgränserna.

4 kap.

Förutsättningar för beviljande av trafiktillstånd

19 §

Förutsättningar för beviljande av kollektivtrafiktillstånd

Kollektivtrafiktillstånd beviljas en sökande som har rättshandlingsförmåga och gott anseende samt är solvent och yrkesskicklig. Tillstånd beviljas även en juridisk person som uppfyller kravet på solvens, om den trafikansvarige hos den juridiska personen uppfyller de övriga kraven.

Sökanden ska anses solvent, om sökanden på behörigt sätt förmår svara för sina förpliktelser och visar att han har tillräckliga ekonomiska resurser att starta ett företag och sköta trafiken på ett ändamålsenligt sätt.

Sökanden eller den trafikansvarige ska inte anses uppfylla kravet på gott anseende enligt 1 mom., om denne

1) under de senaste fem åren har dömts till fängelsestraff, eller

2) under det senaste året minst tre gånger har dömts till bötesstraff för brott mot bestämmelser om anställnings- eller löneförhållanden, bokföring, bedrivande av trafik, iakttagande av kör- och vilotider, trafik- eller fordonssäkerhet eller miljöskydd eller andra bestämmelser om yrkesansvar

och gärningarna visar att han eller hon är uppenbart olämplig att bedriva yrkesmässig persontrafik.

Sökanden eller den trafikansvarige ska anses yrkesskicklig, om han eller hon har fullgjort en företagarkurs i busstrafik och avlagt ett skriftligt prov samt av Fordonsförvaltningscentralen fått ett intyg över det godkända skriftliga provet. Fullgjord företagarkurs krävs inte av den som har minst två års fortlöpande praktisk erfarenhet i ledande uppgifter i ett företag inom persontrafiken, om han eller hon har blivit godkänd i det skriftliga provet.

20 §

Företagarkurs i busstrafik, skriftligt prov och intyg

Företagarkurser i busstrafik omfattar minst 160 timmar. I kursens undervisning ska ingå åtminstone de ämnesblock som anges i förteckningen i bilaga I till direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter och som avges i artikel 3.4. i direktivet.

Företagarkursens skriftliga prov ska till innehåll och struktur motsvara det som anges i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter. Fordonsförvaltningscentralen svarar för anordnandet av provet. Fordonsförvaltningscentralen godkänner som deltagare i provet den som inte behöver avlägga företagarkursen. Fordonsförvaltningscentralen kan anlita en utomstående expert för utarbetandet av provuppgifterna och ordnandet av provtillfället.

Fordonsförvaltningscentralen utfärdar ett intyg till den som har godkänts i det prov som nämns i 2 mom. Intyget ska till sin form överensstämma med bestämmelserna om utformningen av examensprovet i bilaga I till direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter och med modellen i bilaga I a till direktivet.

21 §

Ekonomiska resurser

Den som ansöker om och den som innehar ett kollektivtrafiktillstånd anses ha tillräckliga ekonomiska resurser att inleda trafik och att på ett ändamålsenligt sätt sköta den, om dennes disponibla medel uppgår till minst 9 000 euro för den första bussen som används i tillståndspliktig persontrafik och minst 5 000 euro för de därpå följande bussarna.

Som medel anses sökandens eller innehavarens

1) finansieringstillgångar, inräknat möjligheter till överdrag och innestående krediter som beviljats av kreditinstitut,

2) omsättningstillgångar,

3) anläggningstillgångar som kan utnyttjas som säkerhet och andra långfristiga placeringar.

Om den som ansöker om eller den som innehar ett trafiktillstånd är en fysisk person eller ett öppet bolag eller ett kommanditbolag, kan som medel även anses en fysisk persons, bolagsmäns eller ansvariga bolagsmäns personliga egendom som kan utnyttjas som säkerhet.

När trafiken inleds eller antalet fordon utökas räknas de disponibla medlen ut genom att de anskaffningsutgifter för fordon, lokaler, maskiner och utrustning som orsakas av inledandet av verksamheten eller utökandet av antalet fordon dras av från de tillgångar som räknats ut enligt 2 och 3 mom. De disponibla medlen ska uppgå till det i 1 mom. nämnda beloppet för varje buss som sökanden har.

Att de disponibla medlen är tillräckliga påvisas genom att tillståndsmyndigheten tillställs

1) en säkerhet, som kan vara en av ett kreditinstitut ställd borgensförbindelse eller bankdeposition, eller

2) ett intyg utfärdat av en revisor eller revisorssammanslutning som är godkänd av Centralhandelskammaren eller en handelskammare eller en person som är införd i den förteckning över de personer som har avlagt examen för revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin som förs av revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin.

22 §

Förutsättningar för beviljande av tillstånd för linjebaserad trafik

Tillstånd för linjebaserad trafik beviljas en sökande som har ett kollektivtrafiktillstånd och som förbinder sig att bedriva trafik i enlighet med sitt kvalitetslöfte enligt 48 § i minst två år.

Den myndighet som beviljar tillstånd för linjebaserad trafik kan avslå ansökan, om

1) samma myndighet beslutar eller har beslutat att ordna kollektivtrafiktjänsterna inom sitt område eller inom en del av det i enlighet med trafikavtalsförordningen och den trafik som ansökan gäller skulle orsaka fortlöpande och allvarliga olägenheter för trafik som bedrivs eller kommer att bedrivas enligt trafikavtalsförordningen,

2) den trafik som ansökan gäller skulle orsaka fortlöpande och allvarliga olägenheter för trafik som bedrivs enligt ett i trafikavtalsförordningen avsett avtal om allmän trafik som ingåtts med en annan behörig myndighet, en kommun eller en samkommun,

3) den trafik som ansökan gäller skulle orsaka fortlöpande och allvarliga olägenheter för trafik som avses bli bedriven enligt det avtal som nämns i 2 punkten, förutsatt att de uppgifter som avses i artikel 7.2 i trafikavtalsförordningen har lämnats för att publiceras i Europeiska unionens officiella tidning,

4) de linjer eller hållplatser som ansökan gäller inte står till förfogande för trafik,

5) sökanden utan ett beslut om återkallande som myndigheten fattat med stöd av 33 § 2 mom. under de två senaste åren har upphört att bedriva linjebaserad trafik innan den minimitid för bedrivande av trafik som anges i 1 mom. har löpt ut eller anropsstyrd kollektivtrafik innan den minimitid för bedrivande av trafik som anges i 23 § 1 mom. har löpt ut,

6) sökandens tillstånd för linjebaserad trafik eller tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik un-

der de två senaste åren har återkallats med stöd av 34 § 1 mom. eller sökanden har fått en varning enligt 35 § 1 mom.

Den myndighet som beviljar tillstånd för linjebaserad trafik kan avslå ansökan också ifall ett godkännande av ansökan allvarligt kan äventyra tillgången på tillförlitliga trafiktjänster eller utbudet på linjen med klar marginal kommer att överstiga de bestämmanden av nivån på servicen i kollektivtrafiken som avses i 4 §.

När 2 mom. 1—4 punkten eller 3 mom. tillämpas kan ansökan avslås även delvis.

23 §

Förutsättningar för beviljande av tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik

Tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik beviljas en sökande som har ett kollektivtrafiktillstånd och som förbinder sig att bedriva trafik i enlighet med sitt kvalitetslöfte enligt 48 § i minst ett år.

Den myndighet som beviljar tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik kan avslå ansökan på de grunder som anges i 22 § 2 mom. 1—3, 5 och 6 punkten.

När en grund enligt 22 § 2 mom. 1—3 punkten tillämpas kan ansökan avslås även delvis.

24 §

Förutsättningar för beviljande av transporttillstånd som avses i bilaterala avtal

Ett tillstånd som avses i ett bilateralt avtal mellan Finland och någon annan stat ska beviljas, om den transport som ansökan gäller kan anvisas tillstånd enligt en internationell förpliktelse som är bindande för Finland. Om endast en del av de sökande kan beviljas tillstånd på grund av det ringa antalet tillstånd, ska tillståndet beviljas de sökande som först ansökt om tillstånd.

5 kap.

Tillståndsförfarande

25 §

Ansökan om kollektivtrafiktillstånd

Ansökan om kollektivtrafiktillstånd ska göras skriftligen hos den behöriga länsstyrelsen enligt 10 §. I ansökan ska läggas fram de uppgifter som avgörandet av ansökan förutsätter och som gäller den sökandes rättshandlingsförmåga, goda anseende, solvens och yrkesskicklighet samt de övriga uppgifter som länsstyrelsen begärt och som behövs för handläggningen av ansökan.

26 §

Handlingar som krävs av en sökande från en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

En sökande från någon annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland kan visa

1) sin solvens med ett intyg enligt artikel 9 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter,

2) sitt goda anseende med en handling som avses i artikel 8 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter,

3) sin yrkesskicklighet med ett intyg över godkänt skriftligt prov enligt direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter.

27 §

Ansökan om och ändring av tillstånd för linjebaserad trafik

I en ansökan om tillstånd för linjebaserad trafik ska anges rutten för trafiken, alla hållplatser eller de viktigaste hållplatserna, tidtabellen och den planerade tidpunkt då trafiken inleds, de tidpunkter då tidtabellerna för trafiken kan ändras och vid behov trafikens natur. Till ansökan ska vid behov fogas en utredning över att de trafik-

leder och hållplatser som ansökan gäller står till förfogande för trafik. Dessutom ska i ansökan uppges om inlämnandet av ansökan har föregåtts av i 7 § avsett samarbete mellan trafikidkare. Till ansökan ska fogas ett i 48 § avsett kvalitetslöfte om trafiktjänster eller i ansökan ska anges på vilken webbadress handlingen kan fås. Ansökan ska lämnas in till den behöriga myndigheten senast tre månader före den tidpunkt då trafiken ska inledas.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas också på en ansökan om ändring av ett tillstånd för linjebaserad trafik.

28 §

Ansökan om och ändring av tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik

I en ansökan om tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik ska lämnas uppgifter om verksamhetsområdet, samordningen av resorna med tillhörande förmedling av information mellan passageraren, beställningsfunktionen och fordonet, de villkor som tillämpas på samordningen av resorna och den planerade tidpunkt då trafiken inleds. I ansökan ska dessutom uppges om inlämnandet av ansökan har föregåtts av i 7 § avsett samarbete mellan trafikidkare. Till ansökan ska fogas ett i 48 § avsett kvalitetslöfte om trafiktjänster eller i ansökan ska anges på vilken webbadress handlingen kan fås. Ansökan ska lämnas in till den behöriga myndigheten senast tre månader före den tidpunkt då trafiken ska inledas.

Bestämmelser i 1 mom. tillämpas också på en ansökan om ändring av ett tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik.

29 §

Ansökan om transporttillstånd som avses i bilateral avtal och återställande av tillståndet

I en ansökan om transporttillstånd ska finnas de uppgifter som kommunikationsministeriet eller Fordonsförvaltningscentralen begärt och som behövs för behandlingen av ansökan.

Fordonsförvaltningscentralen kan bestämma en ansökningstid för transporttillståndet.

Tillståndshavaren är skyldig att utan dröjsmål till Fordonsförvaltningscentralen återställa ett tillstånd som inte kommer att användas eller som inte använts.

30 §

Giltighetstid och villkor för trafiktillstånd

Ett kollektivtrafiktillstånd är giltigt i fem år. I tillståndet ska fastställas maximiantalet bussar som används i trafiken.

Ett tillstånd för linjebaserad trafik gäller i högst tio år. I tillståndet ska fastställas dess giltighetstid, rutten för trafiken, alla hållplatser eller de viktigaste hållplatserna, tidtabellen samt de tidpunkter då trafiken ska inledas, då tidtabellerna kan ändras och då trafiken tidigast får avslutas och vid behov trafikens natur.

Ett tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik gäller i högst fem år. I tillståndet ska fastställas dess giltighetstid, verksamhetsområdet, beskrivningen av samordningen av resorna samt den tidpunkt då trafiken ska inledas och då den tidigast får avslutas.

Vid beställningstrafik med en buss som är utrustad med sittplatser för högst sexton passagerare ska minst fem personer vara med under transporten när beställaren är en enskild person. Transport av ett mindre antal personer är tillåten, om en större bil behövs på grund av passagerarnas bagage eller en rullstol som en passagerare behöver.

Om ett ärende som gäller förnyande av ett trafiktillstånd har anhängiggjorts senast tre månader före trafiktillståndets sista giltighetsdag, får bedrivandet av trafik fortsätta med det tillstånd som ska förnyas till dess att ärendet har avgjorts.

31 §

Återkallande av kollektivtrafiktillstånd

Om inte något annat följer av 35 §, kan den länsstyrelse som beviljar tillstånd återkalla ett kollektivtrafiktillstånd helt och hållet eller för en

viss tid, om tillståndshavaren inte längre uppfyller villkoren för beviljande av tillståndet. Ett tillstånd ska återkallas, om tillståndshavaren begär det.

32 §

Återkallande av tillstånd för linjebaserad trafik och tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik i samband med att ett kollektivtrafiktillstånd återkallas eller dess giltighetstid löper ut

Om länsstyrelsen återkallar ett kollektivtrafiktillstånd ska den samtidigt återkalla även tillståndshavarens tillstånd för linjebaserad trafik och tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik. Länsstyrelsen ska också återkalla tillståndshavarens tillstånd för linjebaserad trafik och tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik, om giltighetstiden för tillståndshavarens kollektivtrafiktillstånd löper ut.

Innan länsstyrelsen återkallar de trafiktillstånd som nämns i 1 mom. ska den höra de myndigheter som beviljar tillstånd för linjebaserad trafik och tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik och vilkas tillstånd tillståndshavaren har, och de i trafikavtalsförordningen avsedda behöriga myndigheter, kommuner och samkommuner med vilka ingåtts sådana avtal om allmän trafik som tillståndshavaren har.

33 §

Återkallande av tillstånd för linjebaserad trafik och tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik på tillståndshavarens begäran

Den myndighet som beviljar tillstånd för linjebaserad trafik och tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik ska återkalla ett tillstånd för linjebaserad trafik och ett tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik delvis eller helt och hållet, om tillståndshavaren begär det. Begäran ska lämnas in till myndigheten senast tre månader före den planerade tidpunkten då trafiken upphör. Ett trafiktillstånd får dock inte återkallas med stöd av denna paragraf förrän minimitiden för trafik-

verksamhet har löpt ut, förutom om tillståndshavaren har begärt att också tillståndshavarens kollektivtrafiktillstånd ska återkallas.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. ska ett tillstånd för linjebaserad trafik på tillståndshavarens begäran återkallas delvis eller helt och hållet, om kollektivtrafikutbudet på rutten eller rutterna har ökat efter beviljandet av det tillstånd som enligt begäran ska återkallas. Det förutsätts då att trafiken enligt det tillstånd för vilket återkallande söks är olönsam. Tillståndet för linjebaserad trafik ska återkallas på tillståndshavarens begäran, om det av grundad anledning bör anses vara oskäligt att kräva fortsatt trafik.

34 §

Återkallande av trafiktillstånd i övriga fall

Den myndighet som beviljar trafiktillstånd kan återkalla ett trafiktillstånd, om det vid bedrivandet av trafiken har uppdagats allvarliga och betydande förseelser eller försummelser som hänför sig till tillgången på service, prisinformationen, de bilar som använts i trafik eller andra med dessa jämförbara omständigheter. Ett tillstånd för linjebaserad trafik och ett tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik ska återkallas, om trafiken inte har inletts vid den tidpunkt som fastställts i tillståndet eller om bedrivandet av trafik har upphört, om inte trafikidkaren anför något godtagbart skäl för sitt förfarande och inte lägger fram någon plan för tidpunkten då trafiken ska inledas. Ett tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik kan också återkallas, om begränsningarna i 9 § inte har följts och om de förseelser och försummelser som gäller begränsningarna är betydande eller allvarliga.

Den myndighet som beviljar trafiktillstånd kan återkalla ett tillstånd för linjebaserad trafik och ett tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik, om myndigheten har fattat ett beslut enligt 14 § 4 mom. att ordna trafiken i enlighet med artikel 5.1—5.3 i trafikavtalsförordningen och om trafik på marknadsvillkor skulle orsaka fortlöpande och allvarliga olägenheter för trafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen. Myndigheten ska fatta beslut om återkallande av trafik-

tillståndet senast 18 månader före den tidpunkt då rätten att bedriva trafik upphör.

35 §

Varning och rättelse av en försummelse

Den myndighet som beviljar trafiktillstånd ska i de fall som avses i 31 § och 34 § 1 mom. i stället för att återkalla trafiktillståndet ge tillståndshavaren en varning, om ett återkallande av tillståndet skulle vara oskäligt och de brister, förseelser eller försummelser som har framkommit har rättats till eller är ringa.

Om grunden för återkallande av trafiktillståndet eller varningen är sådan att den kan rättas till, ska myndigheten innan tillståndet återkallas eller varningen ges bereda tillståndshavaren möjlighet att inom en utsatt tid rätta till bristen eller försummelsen. Den utsatta tiden får inte vara kortare än tre månader. Tillståndet kan återkallas om missförhållandet inte har rättats till inom den utsatta tiden.

6 kap.

Trafik enligt trafikavtalsförordningen

36 §

Upphandlingsförfaranden

Upphandlingsförfaranden enligt detta kapitel används när koncessionsavtal som gäller landsvägstrafik och annan spårtrafik än järnvägstrafik ingås. Upphandlingsförfaranden enligt detta kapitel används när avtal som gäller järnvägstrafik ingås oavsett om de är koncessionsavtal eller andra i trafikavtalsförordningen avsedda avtal om allmän trafik. I artiklarna 4—8 i trafikavtalsförordningen finns bestämmelser om tilldelning av avtal utan konkurrensutsatt anbudsförfarande. I 42 § i denna lag bestäms om tilläggsbeställning och förlängning av avtalets giltighetstid.

På andra än i 1 mom. nämnda avtal om allmän trafik tillämpas upphandlingsförfaranden enligt lagen om offentlig upphandling eller lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi,

transporter och posttjänster (349/2007). På dessa avtal tillämpas trafikavtalsförordningen med undantag för bestämmelserna i artikel 5.2—5.6 och artikel 8.2—8.4.

De behöriga myndigheterna enligt 14 § kan när koncessionsavtal ingås tillämpa ett förfarande där alla trafikidkare som avses i trafikavtalsförordningen kan lämna anbud (*förfarande i ett steg*) eller ett förfarande där alla de nämnda trafikidkarna kan lämna ansökan om deltagande och den behöriga myndigheten därefter bland dem som lämnat in en ansökan väljer ut dem som får lämna anbud (*förfarande i två steg*).

37 §

Annonsering om upphandling och minimitidsfrister

Utöver vad som bestäms i artikel 7 i trafikavtalsförordningen ska den behöriga myndigheten offentligt informera om koncessionsavtal som genomförs genom förfaranden enligt 36 § 3 mom. Annonserna ska sändas för publicering på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi.

När tidsfristerna för upphandlingsförfarandet sätts ut ska hänsyn tas till upphandlingens storlek och avtalets längd samt hur lång tid som behövs för att utarbeta och sända anbud. Tidsfristerna beräknas från den dag som följer på den då upphandlingsannonsen skickades för publicering. Om den behöriga myndigheten tillämpar förfarandet i två steg räknas anbudstiden från den dag då anbudsförfrågan skickades.

Vid ett förfarande i två steg ska minst 30 dagar reserveras för inlämnande av ansökan om deltagande. Vid ett förfarande i ett steg ska anbudstiden vara minst 45 dagar och vid ett förfarande i två steg minst 40 dagar.

38 §

Anbudsförfrågan

Anbudsförfrågan ska utarbetas skriftligen och så tydligt att det utifrån den är möjligt att lämna anbud som kan mätas med samma mått och är

jämförbara. I anbudsförfrågan ombeds trafikidkarna lämna sina anbud inom utsatt tid.

Anbudsförfrågan och i tillämpliga delar upphandlingsannonsen ska innehålla

1) en definition av föremålet för upphandlingen och minimikvalitetskrav,

2) en hänvisning till den publicerade upphandlingsannonsen,

3) tidsfristen för lämnande av anbud,

4) adress till vilken de skriftliga anbudena ska skickas,

5) det eller de språk som anbudena ska avfattas på,

6) krav som gäller trafikidkarnas ekonomiska och finansiella situation samt tekniska och yrkesmässiga kvalifikationer och övriga krav samt en förteckning över de handlingar som ska tillhandahållas,

7) grunden för valet av anbud,

8) anbudens giltighetstid.

Vid upphandling tillämpas dessutom bestämmelserna i 44—46 § i lagen om offentlig upphandling, vilka gäller tekniska specifikationer, tekniska specifikationer som gäller miljöegenskaper och påvisande av att anbudet svarar mot kraven. I fråga om andra avtal som gäller järnvägstrafik än koncessionsavtal tillämpas dessutom vad som i 35 § i den nämnda lagen bestäms om annonseringsskyldighet i efterhand.

39 §

Val av anbudsgivare

Vid ett förfarande i två steg ska anbudsgivare väljas samt vid ett förfarande i ett steg anbudsgivarnas lämplighet bedömas utifrån förhandsanmälda grunder som hänför sig till anbudsgivarnas ekonomiska och finansiella situation, tekniska prestationsförmåga eller yrkesmässiga kvalifikationer eller utifrån andra objektiva och icke-diskriminerande grunder.

Vid anbudsförfarande ska uteslutas trafikidkare som inte har tekniska, ekonomiska eller andra förutsättningar att genomföra upphandlingen eller som gjort sig skyldiga till brott som nämns i 53 § i lagen om offentlig upphandling.

En trafikidkare kan uteslutas på basis av 54 § i nämnda lag.

40 §

Förhandlingar efter inlämnande av anbud

Efter att anbud lämnats in kan den behöriga myndigheten i enlighet med artikel 5.3 i trafikavtalsförordningen förhandla med de trafikidkare som lämnat anbud, om anbudsförfrågan inte har kunnat avfattas så exakt att det bästa anbudet kan väljas ut eller om anbudet inte till sitt innehåll motsvarar anbudsförfrågan. Det förutsätts dessutom att avtalsvillkoren enligt anbudsförfrågan inte ändras i väsentlig grad.

Syftet med de förhandlingar som avses i 1 mom. är att välja det bästa anbudet. Den behöriga myndigheten ska förhandla i syfte att anpassa anbudet till de krav som angetts i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan. Förhandlingarna kan föras i successiva steg så att antalet trafikidkare som deltar i förhandlingarna under förhandlingen minskas på grundval av kriterier för valet av anbud.

41 §

Val av anbud

Det anbud ska antas som för den behöriga myndigheten totalekonomiskt sett är det mest fördelaktiga utifrån kriterier som är kopplade till föremålet för upphandlingen eller det som har det lägsta priset. Kriterier för valet av det totalekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kan vara till exempel kvalitet på den service som anbudet gäller, fordonens kvalitet, fordonens tillgänglighet, integrering av servicen, pris, utbudets volym, passagerarpriser, miljöegenskaper samt uppfyllande av miljökrav.

När kriteriet för valet är att anbudet är det totalekonomiskt mest fördelaktiga ska kriterierna och deras inbördes viktning nämnas i upphandlingsannonsen eller förfrågningsunderlaget. Viktningen av de olika kriterierna kan också anges i form av ett lämpligt variationsintervall. Om en inbördes viktning av kriterierna av moti-

verad anledning inte kan göras, ska kriterierna anges i prioritetsordning.

42 §

Tilläggsbeställning och förlängning av avtalets giltighetstid

Den behöriga myndigheten kan göra en tilläggsbeställning utan något anbudsförfarande, om tilläggsbeställningen motsvarar en tidigare upphandling genom ett förfarande i ett steg eller ett förfarande i två steg. En ytterligare förutsättning är att en eventuell senare upphandling utan anbudsförfarande har nämnts i den ursprungliga upphandlingsannonsen enligt 37 § 1 mom. och att avtalets längd med beaktande av tilläggsbeställningens tid inte överskrider den maximitid som anges i artikel 4.3 i trafikavtalsförordningen.

Ett koncessionsavtal kan innehålla avtalsvillkor för de mål enligt vilka trafiken utvecklas under avtalsperioden. Målen kan gälla uppnående av nivån på servicen eller ökning av antalet passagerare. I avtalsvillkoren kan trafikidkaren åläggas att delvis eller helt och hållet ansvara för valet av metoder som behövs för att målen ska uppnås.

Den ursprungliga giltighetstiden för ett koncessionsavtal kan förlängas om avtalet innehåller villkor som avses i 2 mom. och de mål som anges i villkoren eller en del av dem har uppnåtts genom trafikidkarens åtgärder. En ytterligare förutsättning är att möjligheten att förlänga avtalet har nämnts i den ursprungliga upphandlingsannonsen, att avtalets längd med beaktande av förlängningen av giltighetstiden inte överskrider maximitiden enligt 1 mom. och att trafikidkaren inte får någon annan gottgörelse för måluppfyllelsen.

43 §

Upphandlingsbeslut

På upphandlingsbeslut ska 73 och 75 § i lagen om offentlig upphandling tillämpas.

Efter det att upphandlingsbeslutet har fattats ska den behöriga myndigheten ingå ett i artikel 3.1 i trafikavtalsförordningen avsett avtal om allmän trafik. Det obligatoriska innehållet i avtalet anges i artikel 4 i förordningen. Ett avtal om allmän trafik kan ingås och beslutet verkställas tidigast 21 dagar efter det att de trafikidkare som deltagit i anbudsförfarandet har fått eller anses ha fått del av beslutet och anvisningen om hur man söker ändring. Avtalet kan emellertid också ingås tidigare, om detta av ett tvingande allmänintresse eller av oförutsebara skäl som inte beror på den behöriga myndigheten är absolut nödvändigt.

44 §

Bestämmelser om tillämpning av artiklarna 4.1 och 6 i trafikavtalsförordningen och av bilagan till förordningen

I denna paragraf föreskrivs om särredovisningsskyldig trafikidkares skyldigheter. Med särredovisningsskyldig trafikidkare avses ett i punkt 5 i bilagan till trafikavtalsförordningen avsett trafikföretag som är skyldig att ha separat redovisning.

Den skyldighet att medge insyn som gäller för särredovisningsskyldiga trafikidkare omfattar skyldighet att lämna detaljerade uppgifter om de metoder genom vilka intäkterna och kostnaderna fördelas på olika verksamheter. De uppgifter som omfattas av denna skyldighet att lämna upplysningar ska förvaras i minst tio år efter utgången av räkenskapsperioden.

I fråga om de separata räkenskaper som avses i punkt 5 i bilagan till trafikavtalsförordningen är resultaträkningarna offentliga och ska presenteras som en not till den särredovisningsskyldiga trafikidkarens bokslut.

Trots vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) bestäms om sekretess, har kommunikationsministeriet och de behöriga myndigheter som avses i 14 § rätt att av de särredovisningsskyldiga trafikidkarna få de uppgifter som avses i trafikavtalsförordning-

en för skötseln av de uppdrag som avses i förordningen.

Trots sekretessbestämmelserna har kommunikationsministeriet rätt att vidarebefordra uppgifter som ministeriet fått med stöd av 4 mom. till Europeiska gemenskapernas kommission för användning i den utsträckning som förutsätts för den i trafikavtalsförordningen avsedda skyldigheten att medge insyn för bedömning av om de ersättningar som betalts är förenliga med förordningen.

45 §

Statsfinansieringens användningsändamål

Genom anslag som anvisats i statsbudgeten kan betalas

1) ersättningar till trafikidkare i enlighet med avtal om allmän trafik så som anges i trafikavtalsförordningen,

2) ersättning till trafikidkare för fullgörande av prisskyldigheterna på grundval av en allmän bestämmelse enligt trafikavtalsförordningen,

3) stöd för ändamål som avses i artikel 9.2 det inledande stycket och punkt b i trafikavtalsförordningen,

4) ersättning till andra än trafikidkare för utvecklings-, planerings- och forskningsarbete.

46 §

Kvotering och användning av anslag samt återkrav av betald ersättning

Kommunikationsministeriet beslutar om kvotering av det anslag som anvisats i statsbudgeten eller en del därav för länsstyrelserna och bestämmer till behövliga delar om dess fördelning på de ändamål som nämns i 45 §.

Kommunikationsministeriet och länsstyrelserna får själva använda anslaget för de ändamål som nämns i 45 §. De kan också bevilja kommuner och samkommuner statsunderstöd för samma ändamål.

Den behöriga myndigheten ska bestämma att utbetalningen av ersättning från statsbudgeten eller en kommunal budget ska upphöra och att

den ersättning som redan betalats ut helt eller delvis ska återkrävas, om ersättningstagaren

1) underlåtit att återbetala sådan ersättning eller en del av den som denne fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund,

2) lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter för att ersättningen ska beviljas eller utbetalas eller när den övervakas och om detta förfarande har varit ägnat att väsentligt inverka på erhållandet av ersättningen, ersättningsbeloppet eller villkoren för ersättningen, eller hemlighållit en sådan omständighet,

3) använt ersättningen för ett väsentligen annat ändamål än det har betalats för, eller

4) i övrigt på ett med 1–3 punkten jämförbart sätt väsentligen brutit mot bestämmelserna om ersättningen eller utbetalningsvillkoren.

Den behöriga myndigheten kan bestämma att utbetalningen av ersättning från statsbudgeten eller en kommunal budget ska upphöra och att den ersättning som redan betalats ut helt eller delvis ska återkrävas, om

1) ersättningstagaren har vägrat lämna de uppgifter, handlingar och annat material eller bistånd som krävs i lag eller avtal för utbetalning och övervakning av ersättningen,

2) ersättningen på något annat sätt än det som avses i 3 mom. betalats på felaktiga grunder eller utan grund.

Ersättningstagaren ska på det belopp som återbetalas eller återkrävs, räknat från den dag då ersättningen betalades ut, betala en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter.

Om det återkrävda beloppet inte betalas senast den dag som satts ut av den behöriga myndigheten, ska en årlig dröjsmålsränta betalas på beloppet enligt 4 § i räntelagen.

7 kap.

Bedrivande av trafik

47 §

Skyldighet att bedriva trafik

Innehavaren av ett trafiktillstånd är skyldig att bedriva trafik enligt tillståndet, med yrkesskicklighet, omsorgsfullt och i övrigt på behörigt sätt. Trafik enligt trafikavtalsförordningen ska bedrivas i enlighet med ett avtal mellan den behöriga myndigheten och trafikidkaren.

Innehavaren av ett tillstånd för linjebaserad trafik är skyldig att bedriva trafik i minst två år och innehavaren av ett tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik är skyldig att bedriva trafik i minst ett år, om inte tillståndet har återkallats enligt denna lag.

48 §

Kvalitetslöfte om trafiktjänster

Innehavaren av ett trafiktillstånd och en sammanslutning av innehavare av trafiktillstånd ska ange kvaliteten på sina trafiktjänster (*kvalitetslöfte om trafiktjänster*). Innehavaren av trafiktillståndet ska kontrollera att kvalitetslöftet infrias.

I ett kvalitetslöfte om trafiktjänster ska fastställas åtminstone följande:

- 1) trafiktjänster som tillhandahålls,
- 2) information om tjänsterna och om ändrade eller inhyrda tjänster,
- 3) biljetter som används och priser som gäller,
- 4) informations- och biljettsystem som trafikidkaren har anslutit sig till,
- 5) fordon som används, huruvida de eventuellt är låggolvade fordon och utrustning som underlättar passagerarnas möjligheter att ta sig in,
- 6) mätning av kundtillfredsställelsen,
- 7) behandling av klagomål, återbetalning av priset, hävning av avtal och skadestånd,
- 8) service och assistans som står till förfogande för handikappade och rörelsehindrade passagerare.

gerare och information om dessa samt beaktande av olika befolkningsgruppers behov i övrigt.

Innehavaren av ett trafiktillstånd och en sammanlutning av innehavare av trafiktillstånd ska lägga ut sitt kvalitetslöfte om trafiktjänster på sina webbsidor. Kvalitetslöftet ska också vara tillgängligt för allmänheten och passagerarna på annat sätt och utan ersättning.

Trots 1—3 mom. kan den behöriga myndigheten och trafikidkaren i ett i artikel 4 i trafikavtalsförordningen avsett avtal om allmän trafik komma överens om att den behöriga myndigheten svarar för avgivande av kvalitetslöftet om trafiktjänster, för publiceringen av det och för tillsynen över genomförandet av trafiken enligt avtalet.

49 §

Underleverans

Innehavaren av ett trafiktillstånd kan i form av underleveranser överlåta en del av den trafik som avses i innehavarens tillstånd för linjebaserad trafik och innehavarens tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik till den som har ett kollektivtrafiktillstånd eller ett i 2 § 3 punkten i lagen om taxitrafik (217/2007) avsett taxitillstånd. Ansvar för skötseln av trafiken kvarstår hos innehavaren av tillståndet för linjebaserad trafik och tillståndet för anropsstyrd kollektivtrafik.

En underleverantör till den som bedriver trafik enligt trafikavtalsförordningen ska ha ett kollektivtrafiktillstånd eller ett i 1 mom. avsett taxitillstånd. I övrigt bestäms om underleverans i artikel 4.7 i trafikavtalsförordningen.

Den som bedriver beställningstrafik kan i form av underleverans överlåta en körning till den som har ett kollektivtrafiktillstånd eller ett i 1 mom. avsett taxitillstånd, om den som gjort beställningen accepterar det.

50 §

Döds- och konkursbons rätt att fortsätta trafiken

Om innehavaren av ett kollektivtrafiktillstånd avlider, får dödsboet fortsätta med trafi-

ken i högst 18 månader från dödsdagen, om det inom tre månader från dödsdagen gör en anmälan hos länsstyrelsen för godkännande av en person som ansvarar för tillståndshavarens skyldigheter. Denne ska med undantag för kravet på yrkesskicklighet uppfylla de krav som föreskrivs beträffande den trafikansvarige.

Om innehavaren av ett kollektivtrafiktillstånd försätts i konkurs, får konkursboet fortsätta med trafiken i tre månader räknat från konkursens början. Konkursboet ska utan dröjsmål underrätta länsstyrelsen om huruvida det vill utnyttja denna rätt. De som förvaltar konkursboet ansvarar för de uppgifter som åligger den trafikansvarige.

51 §

Byte av trafikansvarig

Om den trafikansvarige måste bytas på grund av dödsfall, plötslig allvarlig sjukdom, olycksfall eller någon annan därmed jämförbar oförutsedd händelse, ska en ansökan om byte av trafikansvarig göras hos länsstyrelsen utan dröjsmål. Om den trafikansvarige inte längre uppfyller de föreskrivna kraven, ska tillståndshavaren sedan denne fått kännedom om saken omedelbart underrätta länsstyrelsen.

Om en person som uppfyller de föreskrivna kraven på yrkesskicklighet inte i de fall som nämns i 1 mom. genast kan föreslås för detta uppdrag, ska utredningar som visar att kraven uppfylls företes så snart som möjligt, dock senast ett år efter den händelse som föranlett bytesbehovet.

52 §

Godstransport

I linjebaserad trafik och anropsstyrd kollektivtrafik får även transporteras gods. I linjebaserad trafik får i ett fordons passagerarutrymmen inte transporteras annat gods än passagerarnas handbagage. I trafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen får gods transporteras, om det har överenskommit om detta med den behöriga

myndigheten eller med kommunen eller samkommunen.

Godsförsändelser under 100 kg får transporteras i beställningstrafik så som överenskommits med beställaren och i trafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen så som överenskommits med den behöriga myndigheten.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

53 §

Rättelseyrkande och ändringssökande

I Fordonsförvaltningscentralens bedömning av ett prov som avses i 20 § får ändring inte sökas genom besvär. Rättelse i bedömningen av provet får sökas hos Fordonsförvaltningscentralen. Rättelseyrkande ska framställas skriftligen inom 30 dagar från den dag då personen fick kännedom om provresultatet. I ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Bestämmelserna om rättsmedel i 11 kap. i lagen om offentlig upphandling, med undantag av 78 § 2 mom. i nämnda lag, tillämpas oberoende av upphandlingens värde på upphandlingsärenden enligt 36 § 1 mom. i denna lag. Utöver vad som nämns i 78 § 1 mom. i lagen om offentlig upphandling kan ett ärende föras till marknadsdomstolen av kommunikationsministeriet, om det gäller gemenskapens tillsynsförfarande.

I övrigt får ändring i ett beslut som fattats med stöd av denna lag sökas i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Beslutet ska iakttagas även om det överklagas, om inte den myndighet som fattat beslutet bestämmer något annat.

54 §

Skyldighet att visa upp handlingar

När trafik bedrivs ska i bilen medföras en styrkt kopia av ett kollektivtrafiktillstånd och

vid behov en officiell kopia av ett gemenskaps-tillstånd eller ett tillstånd som förutsätts enligt en internationell överenskommelse eller någon annan handling som på anmodan ska visas upp för en polis-, tull- eller gränsbevakningsman.

55 §

Avbrytande av transport

Om den som utför en transport inte genast kan visa upp en handling som avses i 54 §, ska en polis-, tull- eller gränsbevakningsman avbryta transporten, om det inte finns särskilda skäl att tillåta att den fortsätter.

Om transporten avbryts, har polis-, tull- och gränsbevakningsmannen rätt att vid behov omhänderta fordonets registerutdrag och registreringsskyltar. De ska återlämnas när det inte längre finns grund för avbrytandet av transporten.

56 §

Straffbestämmelser

Den som bedriver yrkesmässig persontrafik på väg med buss utan i denna lag avsett kollektivtrafiktillstånd, tillstånd för linjebaserad trafik, tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik, i förordningen om gemenskapens internationella trafik avsett gemenskapstillstånd eller tillstånd för linjetrafik, i förordningen om gemenskapens cabotagetrafik avsett tillstånd för linjetrafik eller i Interbusöverenskommelsen eller ett bilateralt avtal mellan Finland och en annan stat avsett tillstånd, ska för *bedrivande av olovlig buss- trafik* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som överlåter ett kollektivtrafiktillstånd, tillstånd för linjebaserad trafik, tillstånd för anropsstyrd kollektivtrafik eller något annat tillstånd som avses i 1 mom. för att användas av någon annan eller försummar skyldigheten att medföra eller visa upp trafiktillståndet, ska för *trafiktillståndsförseelse* dömas till böter.

57 §

Utlämnande av uppgifter till myndigheter

En trafikidkare är skyldig att trots företags- och yrkeshemlighet till kommunikationsministeriet för statistikföring och forskning samt för bestämmande av nivån på servicen i trafiken på riksnivå lämna ut uppgifter om utbudet och den faktiska efterfrågan inom den trafik som trafikidkaren bedriver samt om sin ekonomi.

En trafikidkare är skyldig att trots företags- och yrkeshemlighet till de behöriga myndigheterna enligt 3 kap. för bestämmande av nivån på servicen och för planering av trafiken lämna ut uppgifter om utbudet och den faktiska efterfrågan inom trafik som hör till dessa myndigheters behörighet, samt de uppgifter som en myndighet begär och som behövs för beviljande och återkallande av trafiktillstånd som hör till myndighetens behörighet och för tillsyn över den trafik som bedrivs med stöd av tillståndet. Uppgifter om rutter och tidtabeller ska vid behov lämnas ut också för information om trafiktjänsterna.

De myndigheter som nämns i 2 mom. har rätt att trots tystnadsplikten till en annan myndighet lämna ut de uppgifter de fått, om användningsändamålet inte ändras. Myndigheten har också rätt att i en anbudsförfrågan vid ett anbudsförfarande som gäller ordnande av trafik ta in sådana uppgifter om efterfrågan på trafiken som myndigheten har fått. Myndigheten har rätt att publicera uppgifter om trafikens rutter och tidtabeller samt lämna ut uppgifterna för ändamål som syftar till att förbättra nivån på servicen i kollektivtrafiken och främja dess konkurrenskraft.

De uppgifter som avses i 1 och 2 mom. ska på myndighetens begäran lämnas ut inom en skälig tid och avgiftsfritt. Om uppgifterna inte lämnas ut på begäran och trots uppmaning inte inom en skälig, minst en månad lång tid, kan myndigheten ålägga innehavaren av ett kollektivtrafiktillstånd att rätta till sin försummelse. Myndigheten kan förena ett åläggande med vite på det sätt som bestäms i viteslagen (1113/1990).

Genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om vilka

uppgifter trafikidkarna ska lämna ut med stöd av 1—4 mom. och i vilken form.

58 §

Rätt att få registeruppgifter

Den behöriga länsstyrelsen har rätt att trots sekretessbestämmelserna få uppgifter ur bötesregistret, fordonstrafikregistret, utsökningsregistret och skatteförvaltningens datasystem om dem som ansöker om kollektivtrafiktillstånd, innehavare av kollektivtrafiktillstånd och trafikansvariga för behandlingen av ärenden som gäller beviljande av kollektivtrafiktillstånd och i artikel 3a i förordningen om gemenskapens internationella trafik avsedda gemenskapstillstånd, kontroll av förutsättningarna för beviljande av tillstånd och återkallande av tillstånd samt för återlämnande av den säkerhet som ställts för att visa trafikidkarens solvens.

9 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

59 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 . Dess 14 och 61 § samt 62 § 2—4 mom. ska dock tillämpas från och med den 1 november 2009.

Genom denna lag upphävs lagen av den 15 februari 1991 om tillståndspliktig persontrafik på väg (343/1991) jämte ändringar

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

60 §

Övergångsbestämmelser som gäller nivån på servicen i kollektivtrafiken och kvalitetskraven för trafiktjänsterna

Det bestämmande av nivån på servicen i kollektivtrafiken som avses i 4 § ska göras före utgången av 2011. De bestämmanden av nivån på

servicen i kollektivtrafiken som gjorts före lagens ikraftträdande gäller till utgången av 2013.

De kvalitetslöften om trafiktjänster som avses i 48 § ska avges och publiceras före utgången av 2011. Före det ska kvalitetslöftet, med avvikelse från 27 § 1 mom. och 28 § 1 mom., uppges eller fogas till ansökan bara om det redan har avgetts och getts ut.

61 §

Övergångsbestämmelser för de behöriga myndigheterna

Behöriga myndigheter som avses i 12 § 2 mom. är till utgången av 2009 utöver dem som nämns i momentet även myndigheterna i kommunerna Esbo, Helsingfors och Vanda. Till utgången av 2009 är Huvudstadsregionens samarbetsdelegation behörig myndighet enligt 12 § 2 mom., 13 § 2 mom. och 14 § 1 mom. i stället för samkommunen Helsingforsregionens trafik. Samarbetsdelegationen ingår också de i 62 § avsedda trafikeringsavtalen för övergångsperioden som gäller linjetrafik som bedrivs inom området för kommunerna Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kervo, Kyrkslätt och Vanda.

62 §

Övergångsbestämmelser för trafiktillståndens och avtalens giltighet

De kollektivtrafiktillstånd som beviljats innan denna lag har trätt i kraft gäller den tid som fastställts i tillstånden. Länsstyrelsen ska regelbundet och minst vart femte år kontrollera att innehavaren av ett kollektivtrafiktillstånd som beviljats före ikraftträdandet och en juridisk persons trafikansvarige uppfyller de villkor för beviljande av kollektivtrafiktillstånd som anges i 19 §.

Linjetrafiktillstånd som beviljats före den 3 december 2009 betraktas som sådana avtal om allmän trafik som avses i artikel 8.3 punkterna b och d i trafikavtalsförordningen och som i enlighet med förordningen kan fortsätta att tillämpas högst till den 2 december 2019, förutsatt att

den behöriga myndighet som avses i 14 § och trafikidkaren har ingått ett avtal enligt 3 mom. senast den 2 december 2009.

I de situationer som avses i 2 mom. ingår den behöriga myndigheten ett avtal med varje trafikidkare som bedriver linjetrafik (*trafikeringsavtal för övergångsperioden*). Linjetrafiktillståndet fogas till det avtal som gäller för respektive tillstånd. Trafikeringsavtal för övergångsperioden behöver inte föregås av något upphandlingsbeslut enligt 74 § i lagen om offentlig upphandling. Om trafikidkaren inte vill ingå något avtal, betraktas linjetrafiktillståndet som ett sådant tillstånd för linjebaserad trafik som avses i 9 § i denna lag. På tillståndet tillämpas då 9 mom. i denna paragraf.

Ett trafikeringsavtal för övergångsperioden gäller till dess att linjetrafiktillståndets giltighetstid löper ut, dock högst till den 2 december 2019. Om trafikidkaren så önskar fortsätter avtalets giltighetstid dock till den 30 juni 2014 också i det fallet att linjetrafiktillståndets giltighetstid löper ut före det.

Inom behörighetsområdet för samkommunen Helsingforsregionens trafik kan vardera avtalsparten säga upp ett trafikeringsavtal för övergångsperioden så att det upphör den 30 juni 2014 eller därefter med iakttagande av en uppsägningstid på 18 månader, om den behöriga myndigheten har fattat ett beslut enligt 14 § 4 mom. om att ordna trafiken i enlighet med trafikavtalsförordningen och ordnar trafiken genom anbuds-förfarande. Inom Kervo och Kyrkslätt får vardera avtalsparten emellertid säga upp ett trafikeringsavtal för övergångsperioden så att det upphör den 30 juni 2013 eller därefter med iakttagande av en uppsägningstid på 18 månader, om den behöriga myndigheten har fattat ett beslut enligt 14 § 4 mom. om att ordna trafiken i enlighet med trafikavtalsförordningen och ordnar trafiken genom anbuds-förfarande.

Inom behörighetsområdet för de behöriga myndigheterna för städerna Jyväskylä, Kouvolaa, Kuopio, Lahtis, Tammerfors, Tavastehus, Uleåborg och Åbo kan vardera avtalsparten säga upp ett trafikeringsavtal för övergångsperioden så att det upphör den 30 juni 2015 eller därefter

med iakttagande av en uppsägningstid på 18 månader, om den behöriga myndigheten har fattat ett beslut enligt 14 § 4 mom. om att ordna trafiken i enlighet med trafikavtalsförordningen och ordnar trafiken genom anbudsförfarande.

Inom behörighetsområdet för andra än i 5 och 6 mom. avsedda kommunala behöriga myndigheter kan vardera avtalsparten säga upp ett trafikeringsavtal för övergångsperioden så att det upphör att gälla den 30 juni 2016 eller därefter med iakttagande av en uppsägningstid på 18 månader, om den behöriga myndigheten har fattat ett beslut enligt 14 § 4 mom. om att ordna trafiken i enlighet med trafikavtalsförordningen och ordnar trafiken genom anbudsförfarande.

I fråga om andra än i 5—7 mom. avsedda trafikeringsavtal för övergångsperioden kan vardera avtalsparten säga upp avtalet så att det upphör att gälla den 30 juni 2017 eller därefter med iakttagande av en uppsägningstid på 18 månader, om den behöriga myndigheten har fattat ett beslut enligt 14 § 4 mom. om att ordna trafiken i enlighet med trafikavtalsförordningen och ordnar trafiken genom anbudsförfarande

Om trafikeringsavtal för övergångsperioden inte har ingåtts senast den 2 december 2009, be-

traktas linjetrafiktillstånd som beviljats innan denna lag har trätt i kraft som sådana tillstånd för linjebaserad trafik som avses i 9 § i denna lag. De är i kraft den tid som angetts i tillstånden och på dem tillämpas vad som i 27 § 2 mom. i denna lag bestäms om ändring av tillstånd för linjebaserad trafik, vad som i 32—34 § bestäms om återkallande av trafiktillstånd och vad som i 35 § bestäms om varning och när grunden för återkallande kan rättas till. Trots 33 § och 47 § 2 mom. ska ett linjetrafiktillstånd dock återkallas på tillståndshavarens begäran om trafik med stöd av tillståndet har bedrivits mindre än två år.

De köpeavtal som gäller köptrafik enligt lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg och som ingåtts innan denna lag har trätt i kraft är i kraft den tid som anges i avtalen, om inte något annat följer av avtalet. Detsamma gäller avtal om bedrivande av anropsstyrd kollektivtrafik, om trafiken enligt avtalet ska bedrivas som beställningstrafik.

När 22 § 2 mom. 1—3 punkten samt 3 och 4 mom. tillämpas ska trafikeringsavtalen för övergångsperioden och de avtal som avses i 10 mom. jämföras med avtal om allmän trafik.

Lag

om ändring av lagen om taxitrafik

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 2 mars 2007 om taxitrafik (217/2007) 2 § 2 och 3 punkten samt fogas till 4 § ett nytt 3 mom. som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) trafikavtalsförordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70,

3) *taxitillstånd* ett trafiktillstånd som beviljas på ansökan och som berättigar tillståndshavaren att i hela landet, med undantag för Åland, med en personbil eller med en personbil som uppfyller kraven på tillgänglighet bedriva beställningstrafik och trafik som avses i trafikavtalsförordningen,

4 §

Tillståndspliktiga transporter

Det är förbjudet att mot ersättning transportera personer på väg med trehjulingar, fyrhjulingar eller lätta fyrhjulingar enligt 13 § i fordonslagen (1090/2002).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 10 § i lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 9 maj 2003 om ett förvaltningsförsök i Kajanaland (343/2003) 10 § 1 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 764/2006, som följer:

10 §

Landskapsfullmäktiges uppgifter vid förvaltningen av den nationella utvecklingsfinansieringen

3) ersättningar enligt 45 § 1 punkten i kollektivtrafiklagen (/) i enlighet med avtal som ingåtts med trafikidkarna,

Landskapsfullmäktige beslutar om fördelningen av Kajanalands utvecklingspengar på olika myndigheter för följande ändamål:

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 2 § i lagen om begränsning av användningen av indexvillkor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 december 2000 om begränsning av användningen av indexvillkor (1195/2000) 2 § 12 punkten som följer:

2 §

Undantag

Denna lag tillämpas inte på

nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70,

12) sådana avtal om allmän trafik som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG)

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 8 § i lagen om offentlig upphandling

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 8 § i lagen av den 30 mars 2007 om offentlig upphandling (348/2007) ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

8 §

Undantag från tillämpningsområdet i fråga om tjänsteupphandling

36 § 1 mom. i kollektivtrafiklagen (/) bara till den del som bestäms i nämnda lag.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. tillämpas denna lag på upphandlingskontrakt som avses i

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 3 november 2009